អារម្ភកថា

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធបរមគ្រូ នៃមនុស្សទេវតាទាំងឡាយ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា "សេចក្ដីលោភលន់ រមែងអន្តរាយដល់ធម៌ទាំងពួង"។ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលដូច្នេះ គឺទ្រង់ចង់ឲ្យមនុស្សមានការរីកចម្រើនតាមធម្មវិធី គឺត្រូវចេះច្នៃជីវិតរបស់ខ្លួនទៅតាមគន្លងធម៌ ។ ដើម្បីឲ្យបរិស័ទទាំងឡាយមានការរីកចម្រើនទាំងផ្លូវកាយ វាចា ចិត្ត, ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលទៀតថា "បព្វជិត គឺអ្នកបួសគ្រប់រូប ត្រូវតាំងនៅក្នុងសីល សមាធិ បញ្ញា រីឯឃរាវាសត្រូវតាំងនៅក្នុងទាន សីល ភាវនា" ។ ទាំងអស់នេះជាអាវុធដ៏វិសេសវិសាល សម្រាប់ច្បាំងជាមួយសត្រូវផ្ទៃក្នុង គឺ "លោភៈ ទោសៈ មោហៈ" ដែលជាមេអកុសលដ៏ធំមហិមា ជាមហាសត្រូវដែលយើងត្រូវតែកំចាត់ដោយធម្មវិធី ។

*ដើម្បីបំពេញបំណងអស់លោក ដែលធ្លាប់បានអានសៀវភៅ "**ព្រះពោធិសត្វប្រាំរយជាតិ**" ដែលខ្ញុំកូរណាអាត្មាបានសរសេរចប់ជាច្រើនរយរឿងហើយនោះ អង្វរសុំឲ្យសរសេរសៀវភៅប្រភេទនេះផង និងដោយយល់ឃើញថាៈ ការផ្សព្វផ្សាយព្រះធម៌តាមរយៈសៀវភៅ វានឹងមានប្រយោជន៍ខ្លះដល់សង្គមជាតិផង ខ្ញុំកូរណាអាត្មាក៏សម្រេចចិត្តសរសេរសៀវភៅនេះឡើង ហើយដាក់ឈ្មោះថា "**ធម្មជីវិត**"។ ការពិតវាគ្រាន់តែជាកូនសៀវភៅថ្វាយបង្គំព្រះសង្ខេបបែបថ្មីប៉ុណ្ណោះ ហេតុដែលខ្ញុំកូរណាអាត្មាឲ្យឈ្មោះដូច្នេះ ក៏ព្រោះតែយល់ឃើញថាៈ ជីវិតមនុស្សគ្រប់រូប ត្រូវតែអាស្រ័យព្រះធម៌ ទើបរីកចម្រើន មានន័យថាៈ*

(២)

ពួកគេត្រូវតែជាអ្នកមិនកំណាញ់ស្វិត គឺត្រូវមានចិត្តទូលំទូលាយ (ទាន) មានចិត្តល្អ ស្លូតបូតសុភាពរាបសា (សីល) មានសតិសម្បជញ្ញ (សមាធិ) ទើបរីកចម្រើន ព្រោះព្រះធម៌មិនអាចជួយមនុស្សខិលខូច កោងកាច ខ្ជិលច្រអូស ដេកចាំតែសំណាងនោះទេ គឺជួយតែជនណាដែលចេះជួយខ្លួនឯងប៉ុណ្ណោះ ដូចមានគាថាធម្មបទមួយកន្លែង ប្រែថា "ជនណារក្សាធម៌ ធម៌នឹងរក្សាជននោះ" ។

ការសរសេរសៀវភៅនេះ ខ្ញុំកូរណាអាត្មាបានយកសៀវភៅភាណវរៈ និងគាថាធម្មបទខ្លះមកជាគោល ។ ឯកំណាព្យ "មគ្គអង្គ ៨" ខ្ញុំកូរណាអាត្មាបានមកពីលោកគ្រូនួន **សុខវ៉ាន** *ខ្លះ តែងខ្លួនឯងខ្លះ ។ ឯពាក្យបណ្តៅក៏ដូច្នោះដែរ គឺខ្ញុំកូរណាអាត្មាបានពីលោកតាឡូ* **ម៉ាន់** *ខ្លះ ស្តាប់ចាស់ៗ ខ្លះ ប៉ុន្តែភាគច្រើនជាពាក្យធម្មតា ខ្ញុំកូរណាអាត្មាក៏តែងជាកំណាព្យទាំងអស់ រួមជាមួយនឹងកំណាព្យខ្លួនឯងខ្លះ ។ ហេតុនេះប្រសិនបើមានខុសឆ្គងត្រង់កន្លែងណាមួយ សូមព្រះថេរានុត្ថេរ និងអស់លោកអ្នកអានទាំងឡាយ មេត្តាជួយកែលំអរចែកទានដោយសេចក្តីអនុគ្រោះ ខ្ញុំកូរណាអាត្មា សូមអរព្រះគុណ និងអរគុណ ។*

វត្តចន្ទសុីសុធារាស 2312 E Spaulding St. LB., CA 90804

ថ្ងៃទី ១៥ តុលា ព.ស. ២៥៥១ គ.ស. ២០០៧

ព្រះមហា ម៉ាសារិន វិសុទ្ធោ បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ (M.A)

អតីតសាស្ត្រាចារ្យប្រវត្តិវិទ្យា នៃពុទ្ធិកវិទ្យាល័យព្រះសុរាម្រិត

ក្រុងភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

មាតិកា

បញ្ជីរឿង		ទំព័រ
១.	បុព្វបទនការថ្វាយបង្គំព្រះ	១
២.	ថ្វាយបង្គំព្រះរតនត្រៃ	៣
៣.	បូជាគ្រឿងសក្ការៈ	៤
៤.	ពុទ្ធរតនប្បណាម	៤
៥.	ពុទ្ធានុស្សតិ	៥
៦.	ធម្មានុស្សតិ	៧
៧.	សង្ឃានុស្សតិ	៩
៨.	ត្រៃសរណគមន៍	១២
៩.	សិក្ខាបទ ៥	១៣
១០.	សុំសេចក្តីសុខ សេចក្តីចម្រើន	១៤
១១.	ធម្មសង្វេគបច្ចវេក្ខណបាដ្ឋក	១៥
១២.	ផ្សាយមេត្តាឲ្យខ្លួនឯង	២១
១៣.	ផ្សាយមេត្តាទូទៅ	២២
១៤.	អានិសង្សមេត្តា ១១	២៤
១៥.	ផល្លានិសង្សសុចរិត	២៥
១៦.	មិត្តអាក្រក់ មិត្តល្អ	២៦
១៧.	ពឹងខ្លួនឯង	២៧
១៨.	មិនគួរ	២៨

	បញ្ជីរឿង	ទំព័រ
១៩.	កតញ្ញូតាធម៌	៣០
២០.	ខន្ធ ៥ ជាតួទុក្ខ	៣៣
២១.	បុណ្យនាំឲ្យរីករាយ បាបទាំងឡាយនាំកើតទុក្ខ	៣៤
២២.	ឈ្នះខ្លួនឯង ឈ្មោះថាឈ្នះរហូត	៣៧
២៣.	ទោសគេមើលឃើញធំ ទោសឯងប៉ុនភ្នំមើលមិនឃើញ	៤០
២៤.	អដ្ឋង្គិមគ្គ គឺធម៌ដ៏ប្រសើរប្រៀបបាននឹងផ្លូវ ៨ យ៉ាង	៤២
២៥.	សីលប្រាំគួរចាំមិនភ្លេច សីលប្រាំជាកិច្ចអ្នកសាងកុសល	៥០
២៦.	ពុទ្ធជ័យមង្គល	៥៤
២៧.	បុព្វបទមង្គល ៣៨	៦០
២៨.	មង្គល ៣៨ ប្រការ	៦២
២៩.	បុព្វបទបរា	៦៦
៣០.	បរាភវសូត្រ គឺសូត្រស្ដីអំពីហេតុចម្រើន/វិនាស	៦៨
៣១.	ពាក្យបណ្ដៅ	៧៧
៣២.	បើមានម្ហូអ្នកនឹងបានសុខ	៨៣
៣៣.	ឈ្នះក្រោធដោយខន្តី	៨៤
៣៤.	ក្លិនសីលក្លិនផ្កា	៨៦
៣៤.	ជនល្អ	៨៧
៣៥.	អ្នកស្វែងសុខក្នុងគំនរទុក្ខអ្នកដទៃ ទុក្ខនោះវិលវៃមកអ្នកវិញ	៨៨
៣៧.	សុំសីល ៥/បូជាចង្ហាន់-សុំចង្ហាន់ព្រះ/វេរចង្ហាន់	៩០
៣៨.	ពរប្រាំប្រការ	៩១

បុព្វបទនៃការថ្វាយបង្គំព្រះ

នៅក្នុងលោកនេះ មានសាសនាជាង ១០០០ សាសនា ប៉ុន្តែ សាសនាដែលគេទទួលស្គាល់ថាជាសាសនាប្រចាំពិភពលោកនោះ មាន ៥ គឺសាសនាព្រះពុទ្ធ ១ សាសនាគ្រឹស្ទ ១ សាសនាអ៊ិស្លាម ១ សាសនាហិណ្ឌូ ១ និងសាសនាស៊ិក្ស ១ ។ សាសនាទាំង ៥ នេះ បើនិយាយអំពីបរិស័ទ សាសនាគ្រឹស្ទមានច្រើនជាងគេ គឺជាប់ថ្នាក់លេខ ១ សាសនាអ៊ីស្លាមលេខ ២ សាសនាព្រះពុទ្ធលេខ ៣ សាសនាហិណ្ឌូលេខ ៤ សាសនាស៊ីក្សលេខ ៥ ។ នេះគឺនិយាយអំពីបរិមាណ តែបើនិយាយអំពីគុណភាពវិញ សាសនាព្រះពុទ្ធជាប់លេខ ១ ព្រោះជីវិតរស់នៅរបស់មនុស្សទាំងឡាយសុទ្ធសឹងប្រកបដោយធម៌ នៃអ្នកត្រាស់ដឹង (ពុទ្ធោ) ទាំងអស់ បើទោះជាគេថាព្រះជាម្ចាស់ជាព្រះតែមួយរបស់គេដោយ ក៏ការអនុវត្តរបស់គេស្របតាមធម៌ព្រះពុទ្ធ ដោយមិនដឹងខ្លួន ។ ឧទាហរណ៍ពួកគេស្រឡាញ់ការសិក្សា និងការងារទូទៅ (**ឆន្ទ**) ព្យាយាមរៀនសូត្រ ព្យាយាមធ្វើការ (**វីរិយ**) យកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការរៀនសូត្រ ក្នុងការធ្វើការងារនោះ ៗ (**ចិត្ត**) ត្រិះរិះពិចារណាឲ្យយល់នូវមេរៀនទាំងឡាយដែលខ្លួនកំពុងរៀន ឬការងារផ្សេងៗ ដែលខ្លួនកំពុងធ្វើ (**វិមំសា**) ។ ទាំងអស់នេះលោកហៅថា (**ឥទ្ធិបាទ**) គឺជាពុទ្ធោវាទសុទ្ធសាធ ឥតក្លែងក្លាយបានឡើយ ។

សាសនាទាំងអស់នោះសុទ្ធតែមានបទសូត្រមន្តដូចគ្នា ខុសតែការសូត្រ ភាគច្រើនពោលសរសើរដល់ព្រះមួយអង្គ លើកលែងតែពុទ្ធបរិស័ទ ពោលសរសើរព្រះរតនត្រៃ គឺព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃ ។

ការសូត្រមន្តថ្វាយបង្គំព្រះរតនត្រៃនេះ គឺជាការធ្វើសមាធិថ្នាក់កណ្តាល ព្រោះថាបើយើងតាំងចិត្តសូត្រឲ្យបានជាប់លាប់ យ៉ាងតិចឲ្យបានមួយថ្ងៃ ៣ ដង គឺពេលព្រឹក ល្ងាច និងមុនពេលចូលសម្រាន្ត (អ៊ិស្លាមសូត្រ ៥ ដង) ចិត្តរបស់លោកអ្នកនឹងជួបប្រទះនូវភាពត្រជាក់ស្ងប់សុខ មានកម្លាំង មានបញ្ញា បើទោះជាចិត្តធ្លាប់មានគំនុំជាមួយអ្នកណាម្នាក់ ឬចិត្តប្រកបដោយលោភៈ ទោសៈ មោហៈ ឬចិត្តរវើរវាយក៏នឹងស្ងប់ ឬនឹងរលត់ទៅវិញបន្តិចម្តង ៗ ជម្ងឺស្រាល ៗ ក៏នឹងជាសះស្បើយទៅឯង ដោយមិនបាច់ប្រើថ្នាំអ្វីផងក៏សឹងមាន ។ ហេតុនេះសូមលោកអ្នកព្យាយាមសូត្រមន្តថ្វាយបង្គំព្រះរតនត្រៃសង្ខេប ដូចខាងក្រោមនេះ តែមុននឹងសូត្រយើងត្រូវលុតជង្គង់នៅមុខអាសនៈដែលមានព្រះពុទ្ធរូប ឬកន្លែងដែលគួរ ហើយដាក់ផ្កានៅខាងមុខព្រះពុទ្ធរូប (បើមាន) រួចអុចទៀនធូប ឬមិនបាច់ធ្វើអ្វីទាំងអស់ក៏បានដែរ គ្រាន់តែលុតជង្គង់ (ស្ត្រីអង្គុយបត់កញ្ជែប គឺលុតជង្គង់ដែរតែថ្មុងជើង ខ្នងជើងរាបស្មើនឹងកំរាល) នៅក្នុងកន្លែងដ៏សមគួរមួយ ហើយក្រាបថ្វាយបង្គំ ៣ ដង រួចសូត្របាលីសុទ្ធក៏បាន សូត្រប្រែផងក៏បាន បើមានពេល ព្រោះសូត្រប្រែនេះ នឹងធ្វើឲ្យយើងយល់កាន់តែច្បាស់នូវរសព្រះធម៌ ។

ថ្វាយបង្គំព្រះរតនត្រៃ

បាលី: **អរហំ សម្មា សម្ពុទ្ធោ ភគវា, ពុទ្ធំ ភគវន្តំ អភិវាទេមិ ។**

(ក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង)

ស្វាខាតោ ភគវតា ធម្មោ, ធម្មំ នមស្សាមិ ។

(ក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង)

សុបដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសង្ឃោ, សង្ឃំ នមាមិ ។

(ក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង)

ប្រែថា: **អរហំ សម្មា សម្ពុទ្ធោ ភគវា** *ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាព្រះអរហន្ត ត្រាស់ដឹងនូវញេយ្យធម៌ទាំងពួងដោយព្រះអង្គឯង ។*

ពុទ្ធំ ភគវន្តំ អភិវាទេមិ *ខ្ញុំព្រះករុណាសូមអភិវាទព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះដោយគោរព ។*

(ក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង)

ស្វាខាតោ ភគវតា ធម្មោ *ព្រះធម៌ជាធម៌ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សម្តែងហើយ ។*

ធម្មំ នមស្សាមិ *ខ្ញុំព្រះករុណាសូមនមស្សការព្រះធម៌ ។*

(ក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង)

សុបដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសង្ឃោ *ព្រះសង្ឃជាសាវ័កនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ លោកប្រតិបត្តិល្អហើយ ។*

សង្ឃំ នមាមិ *ខ្ញុំព្រះករុណាសូមនមស្សការព្រះសង្ឃ ។*

(ក្រាបថ្វាយបង្គំម្តង)